

Gemeente Veendam
T.a.v. de leden van de gemeenteraad
Postbus 20004
9640 PA Veendam

Nedmag B.V.

Billitonweg 1
9641 KZ Veendam
P.O. Box 241
9640 AE Veendam
The Netherlands

T +31 598 651 911
F +31 598 651 226
E info@nedmag.nl
I www.nedmag.com

Datum : 23 juni 2017
Betreft : afwijken bestemmingsplan Nedmag locatie Borgercompagnie

Geachte leden van de raad,

Maandag 19 juni jongstleden heeft de Raadscommissie VROM de aanvraag voor een verklaring van geen bedenkingen voor de uitbreiding en renovatie van de Nedmag zoutwinningslocatie WHC-1 in Borgercompagnie besproken. Tijdens de inspreekrondes en de vragen van de commissieleden bleek dat er over een aantal onderwerpen onduidelijkheid bestaat. Via deze brief informeert Nedmag u hierover nader, zodat u als gemeenteraad bij het nemen van een besluit over de verklaring van geen bedenkingen kunt beschikken over alle relevante informatie.

De gevraagde verklaring van geen bedenkingen voor het afwijken van het bestemmingsplan buitengebied Veendam heeft betrekking op de bestemming van een strook grond die Nedmag wil gebruiken en op de hoogte van de te bouwen loods.¹

De gevraagde afwijking van het bestemmingsplan staat procedureel en juridisch los van de ondergrondse aspecten van het winnen van zout. Deze ondergrondse aspecten zijn opgenomen in het Nedmag winningsplan 2013 dat is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Tijdens de commissievergadering werd dit wel aan elkaar gekoppeld. Dat is begrijpelijk gezien de emoties en onrust die het gevolg zijn van aardbevingen door gaswinning. We kennen deze emoties van dichtbij. Veel van onze medewerkers wonen in het aardbevingsgebied en ondervinden de gevolgen van de gaswinning. Naast emoties zijn er ook de feiten over zoutwinning als veilige en verantwoorde manier van mijnbouw. Alle wetenschappelijke studies en rapporten en bouwkundige inspecties hebben uitgewezen dat gelijkmatige bodemdaling, zoals dat gebeurt bij de zoutwinning, niet tot schade aan gebouwen leidt. Dit geldt ook voor oudere gebouwen. Zeer recent is dit nogmaals onderzocht en bevestigd door het onderzoeksinstituut Deltares.² Zoutwinning leidt niet tot aardbevingen.³

¹ De aard en omvang van de gevraagde afwijking van het bestemmingsplan is beschreven in Adviesnota 2017R0043 die onderdeel uitmaakt van de stukken van de Raadscommissie van 19 juni 2017

² Zie voor deze studies en rapporten: <http://www.nedmag.nl/omgeving/bodemdaling>

³ Dit is bevestigd door het Staatstoezicht op de Mijnen: <https://www.sodm.nl/onderwerpen/zoutwinning>

Positie van de zoutbronnen en bodemdaling

De nieuwe zoutbronnen op de locatie WHC-1 in Borgercompagnie leiden niet tot het winnen van meer zout. Er is geen sprake van additionele bronnen, maar van het vervangen van bestaande bronnen.

De aanleg van twee bronnen op de locatie WHC-1 is van belang voor de continuïteit van de zoutwinning tot ongeveer 2030, als de maximaal toegestane bodemdaling bereikt wordt. Voor de continuïteit van de zoutwinning na 2030 is de aanleg van een volledig nieuwe locatie nodig, bijvoorbeeld zoals deze is verkend bij Kiel-Windeweer. Zonder voldoende aanvoer van magnesiumzout kan de Nedmag fabriek aan de Billitonweg niet voldoen aan de vraag uit de markt, en is Nedmag niet in staat om voldoende magnesiumzout te leveren aan de Veendamse bedrijven Kisuma, Zechstein Minerals en Zechsal. Nedmag is onlosmakelijk verbonden met de gemeente Veendam.

In het Winningsplan 2013 heeft Nedmag aangegeven naar verwachting één tot drie nieuwe bronnen te ontwikkelen vanaf de bestaande Well Head Centers WHC-1 |2, voordat de 65 cm bodemdaling bereikt wordt. In het Winningsplan 2013 is tevens aangegeven dat de definitieve positie van de nieuwe bronnen pas bepaald kan worden als duidelijk is waar de dikkere lagen hoog zuiver magnesiumzout zich bevinden. Uit onderzoek is gebleken dat deze lagen ten westen van de huidige zoutwinlocaties liggen. Deze zoutlagen zijn niet te bereiken vanaf de locatie WHC-2 in Tripscompagnie, maar wel vanaf de locatie in Borgercompagnie. Anders dan bij gas- of oliewinning is de horizontale afstand die met een boring overbrugd kan worden, beperkt.

De bodemdaling wordt niet dieper door de aanleg van twee bronnen vanaf de locatie WHC-1, maar verschuift iets meer richting het westen. Bodemdaling door zoutwinning is goed voorspelbaar. De feitelijke daling wordt zichtbaar op de contourenkaarten die voortkomen uit de tweejaarlijkse waterpasmetingen.

Overlast tijdens de bouw

Zoals dat bij alle bouwwerkzaamheden het geval is, zal overlast helaas niet volledig te voorkomen zijn. Nedmag dient natuurlijk te voldoen aan de wettelijke geluidseisen voor ondergrondse boringen⁴. Zo zijn er waarden vastgesteld voor het maximaal toegestane geluid en het is verplicht tijdens het boren het geluidsniveau continu te meten.

Daarnaast is het streven om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Daarom zal er worden gewerkt met een elektrisch aangedreven boortoren, die beduidend minder geluid produceert dan met dieselaggregaten aangedreven boortorens. Speciaal en uitsluitend voor het elektrisch kunnen boren wordt een nieuwe stroomkabel aangelegd tussen de locaties WHC-1 en WHC-2. Aanvullend kunnen geluidsschermen om de locatie worden geplaatst indien dat nodig is.

(Laag frequent) geluid

Voor het winnen van het zout zijn twee nieuwe pompen nodig. Deze worden geplaatst in een nieuw goed geïsoleerd gebouw. De pompen zelf voldoen aan de stand der techniek. Dit is overigens ook een-

⁴ Deze zijn vastgelegd in het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barmm)

wettelijke vereiste. Naar verwachting zal het Ministerie van Economische Zaken in de aangevraagde omgevingsvergunning geluidsvoorschriften opnemen voor landelijke gebieden met agrarische activiteiten⁵. Nedmag gaat op voorhand een stap verder. In het ontwerp van de aanpassingen aan de locatie is uitgegaan van de strengere eisen die gelden voor stille landelijke gebieden.

Tijdens de vergadering van de raadscommissie VROM kwam een klacht over laag frequent geluid aan de orde die pas na jaren door Nedmag opgelost is. Deze klacht had betrekking op de koeltoren op de locatie WHC-2 in Tripscompagnie. Het is niet eenvoudig om een bron van laag frequent geluid op te sporen. Zodra de bron met behulp van specialistische apparatuur gelokaliseerd kon worden, is deze weggenomen.

Er zijn geen wettelijke voorschriften voor laag frequent geluid. Nedmag is zich ervan bewust dat laag frequent geluid bij mensen die er gevoelig voor zijn, tot ernstige gezondheidsklachten kan leiden. De locatie WHC-1 veroorzaakt nu geen laag frequent geluid. Na de aanpassingen zal dat naar verwachting zo blijven. Op de locatie WHC-1 komt geen koeltoren. De nieuwe pompen zijn vergelijkbaar met de pompen die al op WHC-2 staan. Via metingen is aangetoond dat deze geen laag frequent geluid veroorzaken.

Communicatie naar omwonenden

Tijdens de vergadering van de commissie VROM werd door een van de sprekers aangegeven dat de communicatie van Nedmag over de plannen voor WHC-1 slecht was en zich beperkte tot een kleine groep omwonenden. Het is spijtig dat dit zo wordt ervaren, wij vinden het namelijk van essentieel belang onze burens tijdig en goed te informeren. Om u inzicht te geven hoe wij de communicatie hebben gevoerd met de omwonenden hierbij een chronologisch overzicht:

- Tijdens de onderhoudswerkzaamheden die in 2016 op de locatie WHC-1 in Borgercompagnie uitgevoerd zijn, heeft Nedmag de direct omwonenden op verschillende momenten en manieren geïnformeerd: de naaste burens zijn persoonlijk op de hoogte gebracht, een groep van circa 60 omwonenden heeft een brief ontvangen, het bestuur van de dorpsvereniging is via e-mail op de hoogte gehouden. Eenzelfde communicatieaanpak is gehanteerd bij de aankondiging van de plannen voor WHC-1:
- In november 2016 heeft Nedmag tijdens het jaarlijkse overleg met het bestuur van de dorpsvereniging aangekondigd dat er in 2017/2018 nieuwe bronnen worden aangelegd vanaf WHC-1.
- In april 2017 zijn de plannen voor de uitbreiding en renovatie van de locatie gepresenteerd aan het bestuur van de dorpsvereniging Borgercompagnie. Tijdens dit overleg zijn de volgende afspraken gemaakt over de verdere communicatie:
 - Nedmag informeert de omwonenden (67 woningen binnen een straal van 500 meter van de locatie) via een brief.
 - Ter informatie voor de andere inwoners van het dorp plaatst het bestuur van de dorpsvereniging de brief op zijn website.⁶

⁵ Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening

⁶ De brief aan de direct omwonenden maakt deel uit van de stukken van de vergadering van de commissie VROM van 19 juni 2017.

- Nedmag informeert de landeigenaren van het tracé van de nieuwe stroomkabel persoonlijk.
- Er komt een overleg met een kleinere groep omwonenden en het bestuur over de landschappelijke inpassing van de plannen. Nedmag wil het aanzicht van de locatie er zo natuurlijk mogelijk uit laten zien, en vindt het belangrijk omwonenden die er dagelijks tegenaan kijken mee laten praten. Dit overleg stond oorspronkelijk gepland op 13 juni, maar vindt op verzoek van de dorpsvereniging op een later, nog nader vast te stellen, tijdstip plaats.
- Nedmag stuurt in het begin van de herfst, voor de start van de eerste (niet-vergunningplichtige) werkzaamheden opnieuw een brief, voorzien van een informatiebulletin.
- Tijdens de boringen is er een excursie voor de omwonenden.

Alternatieven?

Het is technisch gezien mogelijk om twee bronnen aan te leggen binnen het huidige bestemmingsvlak van WHC-1. In dat geval is hoeft het bestemmingsplan niet te worden aangepast. Dit vinden wij echter niet wenselijk. Het dicht op elkaar plaatsen van de wellheads beperkt de ruimte welke nodig is voor goed onderhoud en het aanzicht van de locatie voor omwonenden wordt niet verbeterd.

Het is uiteraard mogelijk om een lager gebouw te realiseren dan nu gepland is. Er is echter bewust gekozen voor een gebouw met een zadeldak. Een dergelijk dak past bij de omringende bebouwing en het gebouw kan dan worden uitgerust met een interne kraanbaan. Deze interne kraanbaan voorkomt dat bij hijswerkzaamheden binnen het gebouw losse mobiele kranen – met alle overlast van dien – ingezet moeten worden.

Tot slot

Nedmag hoopt dat deze brief een aantal onduidelijkheden over de uitbreiding en renovatie van de locatie WHC-1 heeft kunnen wegnemen. We verzoeken u deze informatie mee te wegen in de besluitvorming over het al dan niet afgeven van de verklaring van geen bedenkingen die nodig is om de plannen van Nedmag te kunnen realiseren. Mochten er nog vragen resteren, dan zijn we natuurlijk graag bereid om die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

L.H.R.J. Bruning
Managing Director